

Zespół ds. jakości powietrza na Dolnym Śląsku oddycha tym samym powietrzem

Szkolenie „Wysokie koszty niskiej
emisji”

Nowy Tomyśl, 7 września 2016 r.

**INSTYTUT ROZWOJU
TERYTORYALNEGO**

Zespół roboczy ds. jakości powietrza w województwie dolnośląskim

- Powołany Zarządzeniem Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 07 marca 2016 r.
- **Cel powołania Zespołu roboczego:**
 - **zarekomendowanie Zarządowi Województwa systemowych rozwiązań organizacyjnych** na poziomie Samorządu Województwa Dolnośląskiego, mających na celu stałą koordynację i zapewnienie ciągłości działań na rzecz osiągnięcia i utrzymywania parametrów jakości powietrza dla województwa dolnośląskiego.
- **Zadania Zespołu roboczego:**
 - **wskazanie propozycji obszarów**, na których należy wprowadzić ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
 - **wskazanie propozycji działań naprawczych**;
 - określenie konieczności i zasadności przeprowadzenia dodatkowych badań i ekspertyz oraz docelowego wzmocnienia systemu kontrolno – pomiarowego w województwie;
 - **stworzenie projektu systemu postępowania organizacyjnego** do prowadzenia zadań ciągłych;
 - **wskazanie skutecznej formuły przeprowadzenia konsultacji społecznych** w zakresie zaproponowanych rozwiązań, w tym z przedstawicielami samorządów lokalnych;
 - **przygotowywanie projektów uchwał** mających na celu wprowadzenie na terenie województwa ograniczeń, zakazów i innych działań naprawczych w zakresie emisji gazów i pyłów oraz eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Zespół roboczy ds. jakości powietrza w województwie dolnośląskim

- Skład Zespołu roboczego:
 - **Stali członkowie Zespołu (Samorząd Województwa):**
- Dyrektor Instytutu Rozwoju Terytorialnego - Przewodniczący
- Przedstawiciel Marszałka woj. dolnośląskiego - rzecznik prasowy marszałka
- Przedstawiciel Departamentu Marszałka UMWD
- Przedstawiciel Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWD
- Przedstawiciel Departamentu Funduszy Europejskich UMWD
- Przedstawiciel Departamentu Zdrowia i Promocji Województwa UMWD
- Przedstawiciel Wydziału Środowiska UMWD
 - **Stali członkowie Zespołu (pozostałe jednostki):**
- Przedstawiciel Urzędu Miejskiego Wrocławia
- Przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu
- Przedstawiciel Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu;
- Przedstawiciel Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
- Przedstawiciel Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego;
- Przedstawiciel Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu;
- Przedstawiciel organizacji społecznych - Dolnośląski Alarm Smogowy
- Przedstawiciel Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Działania wykonane w ramach prac Zespołu Roboczego

3 spotkania Zespołu roboczego

Określenie siedmiu obszarów, w ramach których będą wskazane rekomendacje dla działań systemowych

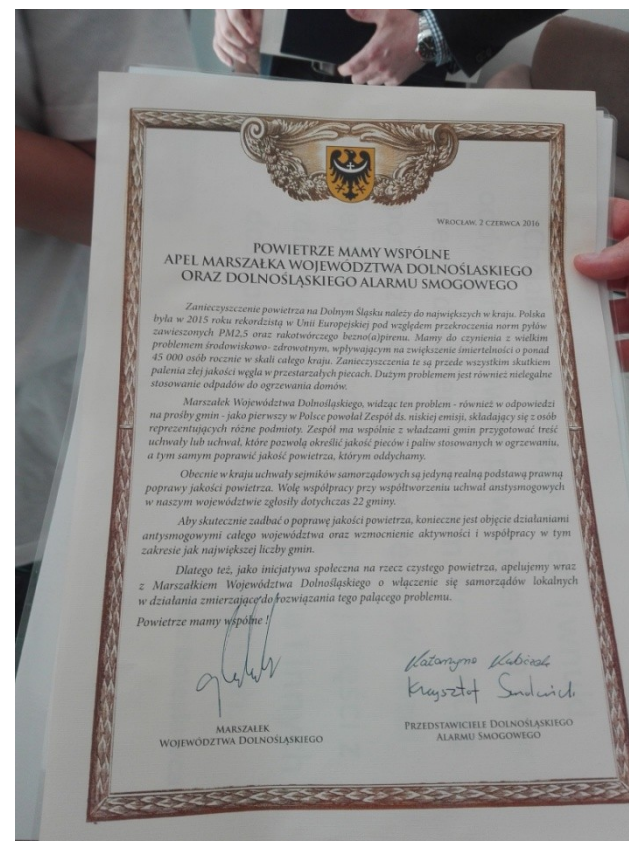
Wstępne określenie założeń do projektu uchwały „antysmogowej”

Przygotowanie i rozesłanie ankiety dla samorządów gminnych

Skierowanie petycji Marszałka WD i DAS do samorządów gminnych

Konferencja „Razem dla czystego powietrza na Dolnym Śląsku”

Wspólny apel do gmin wystosowany przez DAS i Marszałka Województwa Cezarego Przybylskiego

ANKIETA

dotycząca wdrożenia przepisów zmienionego art. 96 ustawą z dnia 10 września 2015 roku o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska.

- Wysłana do wszystkich 169 gmin w wersji papierowej;
- Uruchomiony formularz on-line, wspólnie z ankietą Uniwersytetu Wrocławskiego i WIOŚ;
- Uruchomiony punkt kontaktowy w IRT;
- Ankietyzacja wzorowana na woj. śląskim;
- Ankietę wypełniło do dziś 155 gmin (92%);
- Dalsza statystyka procentowa odnosi się tylko do liczby gmin, które odpowiedziały na ankietę.

Czy zamierzacie Państwo wystąpić do Marszałka Województwa z prośbą o wprowadzenie na terenie Państwa gminy „uchwały antysmogowej”, w której zostaną wprowadzone regulacje (ograniczenia lub zakazy) dotyczące instalacji, w których następuje spalanie paliw (kotły, piece, kominki)?

TAK / TAK, ALE... - 52 + 3* = 55 (35%)

NIE - 99 (64%)

BRAK DECYZJI - 2 (1%)

* Szklarska Poręba, Wojcieszów i Mirsk nie odpowiedziały na ankietę, choć deklarowały „TAK”

Gminy, które poprosiły Marszałka o uchwałę antysmogową przed powołaniem Zespołu roboczego ds. jakości powietrza:

1. Jelenia Góra	13. Świerzawa
2. Janowice Wielkie	14. Złotoryja
3. Jeżów Sudecki	15. Wojcieszów*
4. Karpacz	16. Wrocław
5. Kowary	17. Siechnice
6. Mysłakowice	18. Polanica-Zdrój
7. Piechowice	19. Duszniki-Zdrój
8. Podgórzyn	20. Legnica
9. Stara Kamienica	21. Pielgrzymka
10. Szklarska Poręba*	22. Wleń
11. Gryfów Śląski	23. Mirsk*
12. Lubomierz	

(Gminy, które deklarowały wolę, lecz w ankiecie wypełniły „NIE”)

* Szklarska Poręba, Wojcieszów i Mirsk nie odpowiedziały na ankietę, choć deklarowały „TAK”

W ankiecie „TAK” (29 za)

**Brzeg Dolny
Duszniki-Zdrój
Góra
Janowice Wielkie
Jedlina-Zdrój
Jelenia Góra
Kamienna Góra miasto
Karpacz
Kłodzko
Kowary
Legnica miasto
Mirsk
Nowogrodzic
Polanica-Zdrój**

**Radków
Siechnice
Sobótka
Stara Kamienica
Strzegom
Szczawno-Zdrój
Szkłarska Poręba
Świdnica miasto
Świebodzice
Trzebnica
Wąsosz
Wojcieszów
Wrocław
Żarów
Żmigród**

W ankiecie „TAK, POD WARUNKIEM...” (26 za)

Czarny Bór

Czernica

Długołęka

Dzierżoniów miasto

Głogów miasto

Gryfów Śląski

Jawor

Kąty Wrocławskie

Kobierzyce

Kunice

Lądek-Zdrój

Lubin miasto

Milicz

Nowa Ruda miasto

Oleśnica miasto

Piechowice

Pieńsk

Podgórzyn

Polkowice

Strzelin

Szczytna

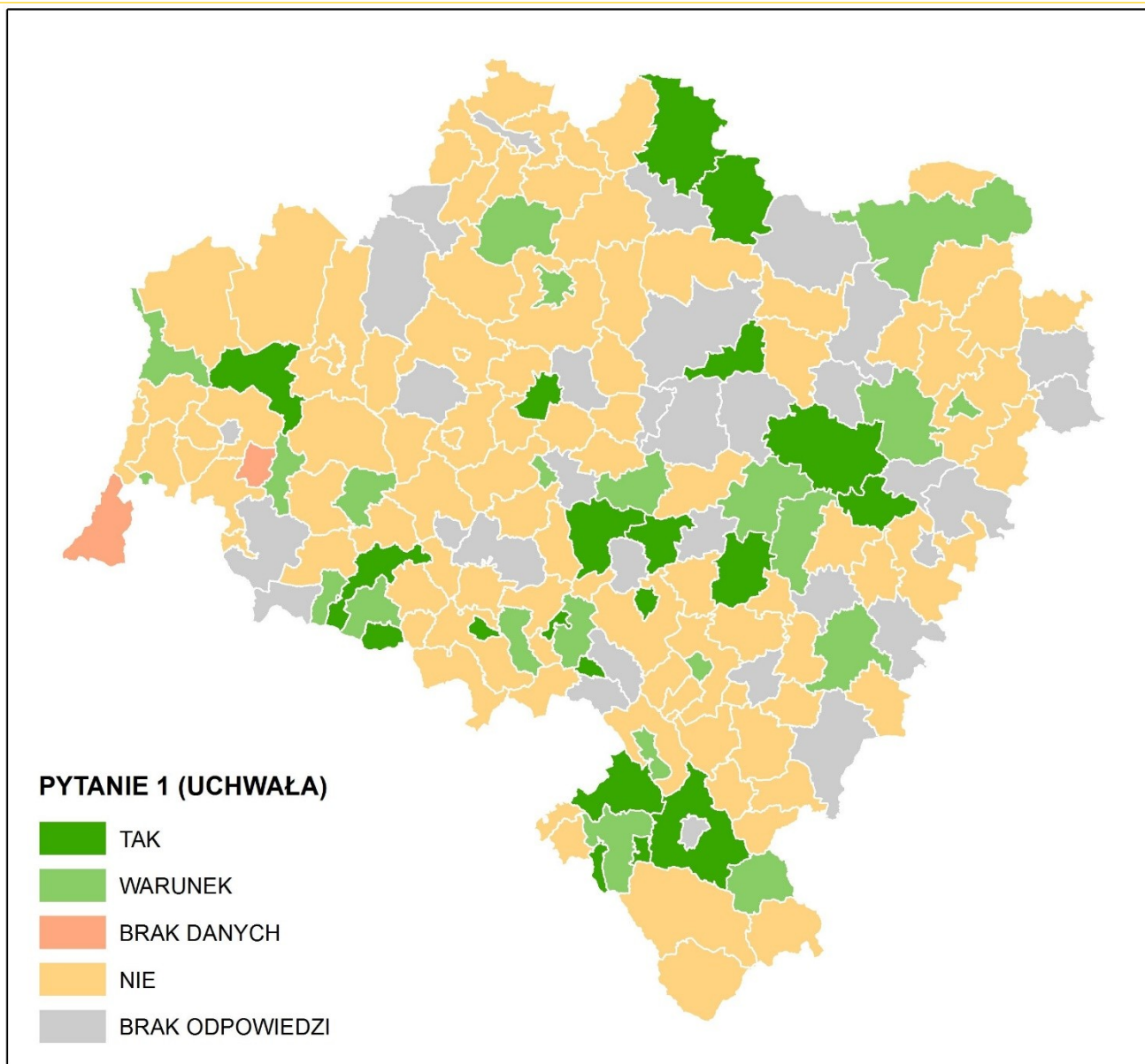
Udanin

Wałbrzych

Wleń

Zawidów

Ziębice

Celem prac Zespołu jest m.in. Zarekomendowanie Zarządowi Województwa:

- Granic obszarów, dla których należy wprowadzić uchwałę w sprawie ograniczenia lub zakazu w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- Wskazanie konkretnych rozwiązań dla danego obszaru wynikających z art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016r.poz. 672 z późn. zm.)*,
- Analiza wniosków o podjęcie uchwały, które wpłynęły do tutejszego organu,
- Przygotowanie projektów uchwał mających na celu wprowadzenie na terenie województwa ograniczeń lub zakazów lub innych działań w zakresie emisji z instalacji spalania paliw.

W ramach prac zespołu określono siedem obszarów działań, w ramach których będą wskazane rekomendacje systemowe w celu poprawy jakości powietrza w Województwie Dolnośląskim

- 1. Obszary objęte uchwałą SWD**
- 2. Wiedza**
- 3. Edukacja i kształtowanie świadomości**
- 4. Partycypacja społeczna i współpraca**
- 5. Finansowanie i kontrola**
- 6. Rozwiązania prawne**
- 7. Gospodarka przestrzenna**

1. Obszary objęte uchwałą SWD

- Uchwała horyzontalna obejmująca całe województwo
- Uchwała dla wyznaczonych obszarów, opracowana zgodnie z art. 96 ustawy POŚ (uchwała „antysmogowa”)

2. Wiedza

- Inwentaryzacja i budowa bazy danych o źródłach emisji powierzchniowej z ogrzewania w sektorze komunalno-bytowym - możliwości modelowania i przewidywania wielkości zanieczyszczeń w zależności od warunków fizjograficznych, meteorologicznych i rodzajów stosowanego paliwa.

3. Edukacja i kształtowanie świadomości

- Uświadamianie społeczeństwu wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie i komfort życia
- Stałe wywołanie presji społecznej i politycznej

Wprowadzenie zmian wyłącznie poprzez zapisy uchwały, bez podniesienia świadomości społecznej, będzie z założenia nieskuteczne i niezauważalne, a może nawet wywołać efekt odwrotny do zamierzonego.

4. Partycypacja społeczna i współpraca

- Włączanie do współpracy samorządów gmin (także mniej aktywnych)
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi, lokalnymi grupami działania, i innymi
- Ankietyzacja, spotkania robocze, uzgadnianie treści uchwał

5. Finansowanie i kontrola

- Konieczność wypracowania mechanizmów finansowania wymiany instalacji i działań osłonowych dla najuboższych
- Wprowadzanie przede wszystkim zachęt, a dopiero w następnej kolejności kar za niestosowanie się do wprowadzanych przepisów

6. Rozwiązania prawne

- Lobbing na rzecz niezbędnych rozwiązań prawnych na poziomie krajowym, określających standardy ekologiczne (emisyjne) kotłów dopuszczonych do użytkowania oraz jakości sprzedawanych paliw
- Współpraca z prawnikami dla właściwego przygotowania zapisów uchwały antysmogowej

7. Gospodarka przestrzenna

- Odpowiedzialne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne (unikanie rozpraszania zabudowy, koordynowanie rozwoju sieci osadniczych z siecią ciepłowniczą i gazową, zwiększenie udziału komunikacji publicznej, zachowywanie i rozbudowywanie terenów zieleni, ochrona terenów otwartych i inne)
- Kontrola przestrzegania zapisów Uchwały (Nadzór budowlany i inne)

Elementy obowiązkowe uchwały

- **Granice obszaru** na którym wprowadza się ograniczenia/zakazy (najprawdopodobniej będą to granice gmin)
- **Rodzaje podmiotów** lub instalacji bez obligatoryjnego wskazania celu lub funkcji instalacji (ważniejsza emisyjność)
- Rodzaje lub jakość paliw, lub parametry techniczne, lub rozwiązania techniczne, lub parametry emisji instalacji w których następuje spalanie paliw dopuszczonych do stosowania na danym obszarze

Elementy fakultatywne uchwały

- Sposób lub cel wykorzystania paliw
- Okres obowiązywania ograniczeń lub zakazów w ciągu roku
- Obowiązki podmiotów objętych uchwałą

Uwarunkowania

- Zalecane jest rozróżnienie / odrębne uregulowania dla **starych** i **nowych** instalacji, z uwagi na:
- Od 2020 roku Ekoprojekt (2015/1185) dla ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe do 0,05 MW (50 kW)
- Od 2022 roku Ekoprojekt (Dyrektywa nr 2015/1189) dla kotłów na paliwo stałe do 0,5 MW (500 kW)

**Zespół nie zakończył prac
i nie wypracował jeszcze
ostatecznych rekomendacji**

Dziękuję za uwagę
czystepowietrze@irt.wroc.pl

Niniejszy materiał został opublikowany dzięki dofinansowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach projektu "Od niskiej emisji do wysokiej jakości powietrza". Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, w partnerstwie ze społeczną inicjatywą na rzecz czystego powietrza Dolnośląski Alarm Smogowy oraz z Fundacją Ekorozwoju. Za treść materiału odpowiada wyłącznie Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA.

